

# SZABOLCS

TÁRSADALMI HETI LAP.

**ELŐFIZETÉSI ÁRA:**

egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.  
Tanítóknak és jegyzőknek 4 korona.

Felelős szerkesztő:

**SZALAY BÉLA.**

**Megjelenik minden szombaton.**

Hirdetések -centimétere 5 fillér; többszöri közlésnél árengedmény.

**TELEFONSZÁM: 284.**

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
BETHLEN-UTCA 12. SZÁM.**

**TELEFONSZÁM: 284.**

## Városi téglagyár.

A „Nyirvidék“ február 25-én megjelent „Drága városi téglá“ című cikke, már oly közlemény, amelyre behatóan — tévedés nélküli számitással lehet válaszolni, hogy végre valahára e sok éledező ügy felől a nagyközönség — kinek zsebére megy az egész elaborátum, kellőleg tájékozottassék. Az eddig ez ügyben megjelent cikkek inkább polémik természetűek voltak, amelyekben részt venni sem időm, sem kedvem nem volt; ma azonban amikor a fent hivatolt cikk betüiből kezd már embriójából kibontakozni a nagy reményekre jogot követelő városi téglagyár, fogjunk hozzá a közönséget számatatokkal meggyőzni, hogy a fent hivatkozott cikk is téved.

Elsősorban kezdjük az anyag jószágát boncolgatni, mert ha már a város által oly jól dotált keramicus ez ügyben oly vastagon tévedett, nincs kizárva, hogy az anyagban is lehet egy kis hiba, mint ahogy van is. Engedelmet kérek. Nem tudom kitől kell, a laptól-e, vagy a nagyközönségtől, hogy e tárgyra, már mint az anyag jószágára kitérjek.

Mi a nyiregyházi téglának a hibája? Az anyag nagymennyiségű szik és salétrom tartalma; ez okozza, hogy téglánk ez ártalmas anyag bennléte miatt a vakolatot, ott ahol különösen nedvességet kap, nem állja s nemcsak hogy ledobja magáról, de a téglá állagában is felszínileg elporlik. e porlás folytonos és feltartóztatlan, míg a téglá évtizedek múlva egészen el nem virit, teljes állagában szilárdságát elvesziti és megsemmisül.

E processus annál hamarabb megy végbe, mennél több benne a fent említett ártalmas anyag, az igen természetes. Elismerem, hogy a rég multban csináltak jó téglát Nyiregyházán, amely is talán századokig eltarthatott, de hisz épp itt a baj, hogy már a kevés jó földünket felhasználták s hasonló jót a sok tanul-

mány és furó kutatások után sem sikerült telfedezni, aminthogy valószínűleg nem is fog sikerülni.

Téglagyár csak ott prosperálhat, jó téglá csak ott állítható elő, ahol elsősorban a felhasznált anyagnak legkevesebb 60%-a agyag, a többi lehet homok, de semmi esetre sem szik-salétrom; másodsorban ott, ahol nem kell költséges kibányászási munkálatokat végezni, pl. elhordatni egy-két méter vastag homokot, hogy egy ötven-hatvan centiméteres anyagot kibányázhassunk téglánk gyártására.

Ennyi az anyagról, mert hiába rugdalózunk, erről nem tehetünk, régi példabeszéd: „Ha lu nincs számár is jó“, e téren nem érhet senkit megróvás, legfeljebb öseinket, hogy minek szedték el orrunk elől a sok jó földet.

De referáljunk most a városi mérnök urnak a „Nyirvidék“ február 25-iki számában megjelent cikkére oly tárgyilagosan, hogy abból legkisebb sérelme ne essék s egyikünknek se maradjon utána semmi keserű szájizünk. Elsősorban elismerem a városi mérnök ur kitünő technikai tudását, az ő puritán jellemét, az ő rátermettségét, sőt azt is konstátalom, hogy talán jobb keramicus lesz idővel belőle, mint akire eddig hallgatott, a keramicai tudományt csak gyakorlatból lehet jól elsajátítani, természetesen értve oly keramicai tudományt, amilyen a téglagyártáshoz szükséges, de engedelmet kérek tőle, ha azt írom, hogy még e téren gyakorlatilag ujdondász, de mint tettebb jeleztem, rátermettség meg van benne és belátta azt, hogy a városnak nagy szüksége van téglára — hisz ez akasztja meg jövőben a város természetes fejlődését s ezért ajánlja a téglagyár létesítését.

Itt álljunk meg egy szóra. A városnak szüksége van hozzávetőleges számitás mellett évi tizenöt-tizenhat millió téglára; a mai produktum a mult évben épült s ma már szállító képes tiszaberceli téglagyárral együtt évi tizenkét millió,

ebből nyilvánvaló, hogy 3—4 millió téglá fedezetlenül áll, e hiányt pótolni van hivatva a városi téglagyár. Ez helyes elv, de a kivitel szerencsétlen, mert ahhoz, hogy jó-e az anyag nem kell drága keramicus, azt konstátálni tudta volna egy ügyes építőmester is, de legjobban meg mondta volna egy gyakorlati próba égetés, ami mindennél fontosabb bázist nyújtott volna a továbbfejlesztéséhez. A másik szarvas hiba a keramicus tévedéséből származó azon körülmény, hogy a publikumnak ígért olcsó téglá az első kísérlet után már nem olcsó. Rettenetes hiba követtetett el azon nagyfontosságú elv ellen, „hogy a közönségnek keveset ígérj, de sokat adj“, mert itt sokat ígértek és keveset adtak, ez maga, sajnos elég indító ok arra, hogy a publikum kedve lelohadjon a téglagyár olymértü felépítésétől, mint az legutóbb előirányoztatott.

A multban, ugy rémlik, hogy 25 koronás kiégetett téglá ígértetett a publikumnak s erről az említett cikkben a városi mérnök ur ismételtlen kihozza, hogy a jövőben mégis meg lesz a 25 koronás téglá ár, dacára annak, hogy az eddigi égetés eredménye az, hogy a téglá ezrenként 40 kor. 90 fillérbe kerül. Megint sokat ígérünk és keveset adunk. A cikk azt mondja, hogy a tábori kemencében égetett téglát felette megdrágítja az égetési faanyag. Ez a kétségtelen tény, kétségtelen ténynek fogadom el azon körülményt is, hogy a tábori kemencénél több nyers téglá semmisül meg, mint a körkemencében, de el nem fogadhatom azon számitást, hogy a tábori kemencében égetett anyaghoz 21 kor. 08 fillér égetési anyag szükséges, mert a tapasztalati adatok azt bizonytják, hogy ezer téglá kiégetéséhez legfeljebb 12 korona értékű faanyag kell. Azon kalkulust is megfogja dönteni a tapasztalat, hogy a jövőben az előirányzott 6 kor. égetési fűtőanyag elég legyen, mert ne teledjük — s ez figyelmeztetés is akar lenni, — hogy a városi

**Kerekes Pál** uridivat és szabóüzletét átvettem és a raktáron levő összes divatcikkeket, gyapjuszöveteket, stb. stb. minden elfogadható arban elárusítom. **Telefonszám: 197.** **Bámulatos olcsó árak!**

Férfi kalapok 3 koronától, férfi ingek 3 koronától, nyakkendők óriási választékban 90 fillértől feljebb.

**Kerekes Pál utóda.**

gyár nyers téglájához több égető anyagra lesz szükség — mint az agyagtéglákra előirányozni szokott mennyiség s hogy a tengelyen a vasutól szállított szénmennyiségből a gyárig mennyi fog elkallódni, hullani, porlani azt számításán kívül hagyni nem szabad. Lehetetlennek tartom, hogy a téglamesterek vállalati díja rovatában felvett 12 kor. egységi ár megállhasson. Már ma sem, amikor a munkás bérvisszonyok évről-évről emelkednek, nem kell ám azt hinni, hogy a géppel való téglagyártás olyan mint a jövő század gépje, melyből az egyik oldalon behányt krumpliból, kijön a másik oldalon a bepálinkázott részeg tót, de a gépből kijött nyers téglá még oly sok kézen megy keresztül, hogy majdnem lehetetlen a napról-napra változó viszonyok számba vétele mellett is e tétel pontos kiszámítását eszközölni, de bizton állíthatom, hogy e cimén 17 korona előirányzatból egy árva fillér sem fog megtakaríthatni, s így csak részben fogadom el a városi mérnök ur számadatait.

De beszéljenek már a számok is; Beruházás 10% kamata 2.92 kor., Személyzeti kiadás 2.01 kor., Téglamesterek vállalati díja 17.— kor., Hajtó erő 2.23 kor., Égetési anyag szállítással 8.— kor., Vegyes kiadások — 50 fill., Földérték, forgó tőke kamata, tűzbiztosítás, adó stb. kiadások általánosan felvéve 1.34 kor.

Összesen 34 korona.

Hát kérem alásan ennyibe fog kerülni a téglá előállítás a gyárban, pech, hogy a gyárak között éppen a városi van legmesszebb a várostól, ahonnan való tengelyszállítás ezrenként legalább 5—7 koronát igényel, végeredményében az építkező közönségnek a téglá 34 kor. előállítás és 6 kor. szállítás kiadása mellett 40 koronájába fog kerülni. Miért volt hát az a nagy averzió a helybeli téglagyárak ellen, hogy ők 38—40

koronáért adták téglájukat s quasi zsarolják az építkező közönséget, felcsigázott tégláiraikkal, tessék csak utána nézni a szomszédos városok téglárainak, talán kisebbek a nyiregyháziakénál.

Még egy szerény megjegyzést kockáztatok ez ügyben; mint városi embert érdekelt főként az új téglagyár situációja, bizony azon körülmény, hogy a téglának nyerendő anyag kitermelése milyen költséges lesz, ha az alig 120—150-ig terjedő mély bányagödröket, — mert ezen alul viz fakad fel, — akár szivattyuzás által kell vízteleníteni, akár esetleg kotróval kell a víz alól az anyagot kitermelni, mely ezrenként 4-5 koronával emelné a téglá árakat, ezen kiadás odajukasztaná ki az egész városi téglagyár ügyét, hogy haszonnal működhető gyárat oda a legmerészebb üzletember sem merne építeni. Ne tessék ezért egyszerre beadni a „kinint“, jobb apróbb részletekben megemészni azt ami keserű; gyártsunk csak egyelőre 3 milliót, mint amennyire szükségünk lehet, könnyebb attól megszökni, mint 6 milliótól; ha azonban nem fog kelleni megszökni a 3 milliótól, ki lehet azt könnyen fejleszteni 6 millióra, miután a hajtó erő ugy is villamos üzemű lesz. Azon körülmény, hogy építő iparosaink óhajtják a 6 millió téglagyártást még nem indok arra, hogy ily nagy mérvű anyagi áldozatot hozzon a város, mert az iparosaink által megszokott falazat ára azért nem lesz olcsóbb, csupán az építőmesterek haszna lesz nagyobb. Hogy az előállított téglából merre a városi mérnök ur felépíteni a legalább negyven méter magasságu kéményt, a körkemencét, amelyben legalább 1200 1400 hőfok működik, erről feleljen ő.

A 470000 koronás gyár felépítési költségekre tett előirányzatra még talán a jövőben kitérünk.

## Vármegyei közgyűlés.

Március 12-én tartotta Szabolcsvármegye törvényhatósága gróf Vay Tibor főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlését. 248 pontból állott a tárgysorozat.

Vay Tibor gróf főispán tíz óra után nyitotta meg az ülést.

A tárgysorozat első pontja Szabolcsvármegye Közüti pénztárának 1909—1910. évi zárszámadása. — Jövőhagyás végett felterjesztik a kereskedelemügyi miniszterhez.

2. Belügyminiszterium leirata a nyirbaktai járás létesítése tárgyában. — Elhatározták, hogy egy járási számvevői és egy m. kir. járási állatorvosi állás rendszeresítése iránt felterjesztést intéznek a pénzügy- és földmivelésügyi miniszterekhez.

3. A jegyzők szabadságolásáról alkotott szabályrendeletet a belügyminiszteri leirat értelmében módosították.

4. A vármegyei ebtartási szabályrendeletet ugyancsak a földmivelésügyi miniszteri leirat szerint módosították. Az új szabályrendeletet jövő év január elsején lép életbe.

5. Hajdúvármegye közönségének az új városi törvény megalkotása tárgyában megküldött átiratát támogatja és ebben az ügyben felterjesztést intéz a belügyminiszterhez.

6. Zemplénvármegye közönségének közutakról és vámokról szóló 1890. évi t. c. módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett és pártolás végett megküldött feliratát tudomásul vették.

7. Hevesmegyének átiratát a fősorozások megváltoztatása tárgyában pártoló felirattal támogatják.

8. A tárgysorozat 11-ik pontja Jásznagykunszolnok vármegye közönségének a mezei munkás földmivelő tartalékos póttartalékos katonáknak, a nagy mezei munkák idején katonai gyakorlatra való behívása tárgyában kelt átirat.

Dr. Engel Jakab és Berkovitz József kérelmezik az általuk tervezett taktaközi vasut segélyezését százezer koronával.

A kérelmet a törvényhatóság egyelőre nem teljesíti. Későbbre azonban kilátásba helyezi a támogatást.

A közgyűlés jövőhagyja Nyirbátor közönségnek a Nyirbátor—érmihályfalvai h. é. vasut segélyezése tárgyában hozott határozatát továbbá:

## TÁRCA.

### Realizmus és idealizmus a zenében.

Irta: Sereghy Elemér, a „Zene“ szerkesztője.

(Folytatás és vége.)

Wagner operái a realizmusnak és idealizmusnak csodálatos ölekezései. Érintkezési pontjaik alig észlelhetők. A karakterek teljes tiszta ágban állnak előttünk, realizmusuk világosan megkülönböztetik őket egymástól. Tannhäuser zenei jellemzése más, mint akár Lohengriné, akár Hans Sachsé, vagy Siegfriedé, Trisztáné, Parsifalé, viszont Erzsébet is különbözik Elzától, Izoldától meg Kundrytól. Sokan tették már pszichológiai tanulmány tárgyává Wagner hőseit, bár ma sincs eldöntve, hogy a bayreuthi Mester a nők vagy férfiak jellemzésében volt-e nagyobb. Mindenesetre legnagyobb előnye az volt Wagnernek, hogy egységes géniusz vezérelte alkotásaiban; zeneszerző és poéta volt egy személyben. A régi olasz operairók például teljesen nélkülözték a meglátás és megérzés szükségét.

Minden ária jól megállja a helyét az opera bármely részén, tekintet nélkül arra, hogy a cselekmény esetleg ellentétes érzelmeket illusztrál. Mily szentségtörés volna ez Wagner-nél! Ebből is láthatjuk a nagy revolúciót, mely az ő nevéhez fűződik. És e revolúciónak nincs Wagnerrel vége, korról-korra haladunk az ő nyomdokain.

Debussy Pelleas-ában — e legmodernebb operában — ha nem is állapítható meg Wagner szolgálai követése, rendkívül sok rokonságot találunk kettőjük közt. Csak abban térnek el utaik, hogy Wagner mindvégig dramatikus, míg Debussy lazur színtelőkkel karakterizál minden akciót. Hősei azonban éppugy ideális világ lakói, mint Wagner-nél, csak beállításuk más. Debussy ugyanis nem hive a wagneri vezérmotívumoknak. Amidőn a tetralógiát hallotta, így nyilatkozott róla:

„Annyira elvesztem a vezérmotívumok útvesztőjében, hogy szinte magamat is motívumnak éreztem. Mert Wagner személyei saját motívumokat énekelve jelennek meg a

színpadon — ha nem énekelik, a zenekarban csendül fel — mintha ártatlan holdkóros uyutáná át névjegyét lyrai hangon deklamálva azt, ami a névjegyre írva van.“

Hogy kettőjük közül melyiknek van igaza, nehéz eldönteni. Minden újító a maga igazát védi, még akkor is, ha egyedül maradt.

Napjainkban kevés a figyelemreméltó reformer. Legtöbbször — éppen a hivatottak — nem meggyőződésből ujtanak, hanem feltűnési vágyból vagy — üzletből.

**Idealizmus.** Az emberi agy evolúciója oly lassu, hogy egy-egy század haladása elenyészően csekélynek tetszik. Azonban az emberi elme nem stagnál, még nem fejezte be feladatát.

Az öntudat hipotézise és az emberi lélekben rejlő idealizmus minden időben létezett. Megvolt a pogány ósöknél úgy a skandináv ruszticizmusban, mint a görög mythologiai kecsességben. Carlyle azt mondja: „A felsőbb hatalomtól való függés és annak

Valódi francia  
gummi áruk.  
6



Servkötőket, haskötőket, támgépeket, ferdülés elleni fűzőket mérték szerint készít

**Blumberg József**

keztyü-, kötszer- és fűzőgyára; betegápolási cikkek, orvosi műszerek nagy raktára

Nyiregyháza, katolikus parochia.

Külön próbaterem!

Illatszerek.  
Piperecikkek.

Nyirlugos és Nyirbéltek községeknek ugyanezen vasut segélyezése tárgyában hozott határozatait.

Jóváhagyja a közgyűlés Nyirgelse és Nyirmihálydi községeknek a nyirbátor—debreceni h. e. vasut segélye részére megszavazott összegek kölcsön útján való fedezése tárgyában hozott határozatát.

A közgyűlés ezután a következő városi berendezkedésre vonatkozó határozatokat hagyta jóvá:

Nyiregyháza r. t. város képviselő testületének a városi szerződvényesek f. évi csizma szükségletének biztosítására hozott s felelősséggel megtámadott határozatát.

Nyiregyháza r. t. város képviselőtestületének a nyiregyháza—gávai törvényhatósági utvonal nyiregyháza—kótaji szakaszának kiépítése tárgyában hozott határozatát.

Nyiregyháza r. t. város képviselőtestületének a városháza épületében létesítendő házi távbeszélő-hálózat tárgyában hozott határozatát.

Nyiregyháza r. t. város képviselőtestületének a Szarvas-utcai 45. számú házas belsőség megvétele tárgyában hozott határozatát.

Nyiregyháza r. t. város köveztvám pénztárának 1910. évi számadását.

Nyiregyháza r. t. város képviselőtestületének a városi adóvégrehajtói állásoknak rendezése s ezzel kapcsolatban szabályrendeletének módosítása tárgyában hozott határozatát.

Nyiregyháza r. t. város képviselőtestületének Suhanecz Jenő nyiregyházi lakos részére bérbeadott területre vonatkozó és Epbinder Károly és társai részéről megfeleltetett határozatát.

Következett tizenkét községnek a községségi tisztújítás ellen beadott felelőssége. Vita csak a tisztaágtelki felelősségnél volt.

Ezzel a gyűlés első napja véget ért, másnap 13-án, több apróbb ügy került elintézés alá és pedig legelőször is több községnek a belső ügyeiben hozott határozatát hagyták jóvá. Ugyancsak jóváhagyták 31 községnek 1911. illetőleg 1912-ik évre vonatkozó zárszámadását.

Tudomásulveszik, hogy Mezőssy László főszolgabíró a kemecsei takarékpénztárnál igazgatóvá választották meg.

Grüner Herman pátrohai mészáros 40 klg. megsemmisített huskészlétéért 50 kor., segélyt kap.

A magyar aviatikusokat támogató országos bizottságnak adomány iránti kérelmét elutasítják.

Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesületnek kétszáz korona segélyt szavaztak meg.

A Nyiregyházi Zenede segély iránti kérvényét elutasítják.

Özv. Tatár Lajosné tisztartodosi és özv. Izsó Györgyné helybeli lakosok egyenkint 200 korona segélyt kapnak.

Végül elutasítják a nők választójogi világszövetségének VII. kongresszusa előkészítő bizottságának segély iránti kérvényét.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért. A jegyzőkönyvet március 15-én délelőtt 10 órakor hitelesítik.

## Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

## Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a. kaphatók. — Telefon szám 252.

5

## Az új gör. kath. magyar püspökség székhelyének tárgyalása.

A 14-iki városi közgyűlés lefolyásáról részletesebben nem kívánunk foglalkozni ez alkalommal, csupán annak egyik legkiemelkedőbb s a város jövődöbeli fejlődésére ma még meg sem határozható, de kétségtelenül nagy mérvű kihatással lévő magyar görög katolikus püspökség székhelyének Nyiregyházán elhelyezését biztosító állásfoglalásáról a város közönségének számolunk be tájékoztatóul.

Ezzel a kérdéssel már egy alkalommal, ez évi február 20-án foglalkozott a város, amikor is örömmel üdvözölte azokat a törekvéseket, melyek a püspöki székhelyet Nyiregyházának kívánják. Akkor még csupán általánosságban megnyilvánult hangulatról tudtak számot adni az illetékes körök, ma már tisztán áll mindnyájunk előtt, hogy ez a hangulat sokkal nagyobb, mint kezdetben gondoltuk. A munkácsi gör. kath. egyházmegyének az új püspökséghez csatolendő 64 egyházközsége közül 48, tehát annak 3/4-ed része foglalt állást Nyiregyháza mellett, közöttük Budapest, Debrecen, Szatmár, Nagykároly, Nagykáltó, Hajduböszörmény; tehát a négy hajdusági egyházközség közül is kettő: Debrecen és Hajduböszörmény tárgyilagos elbírállással, s magának a püspökségnek érdekében Nyiregyházát óhajtják s kívánják.

Nem volt nézeteltérés a 14 iki közgyűlésen a felett, hogy az új magyar gör. kath. püspökségnek Nyiregyházán elhelyezése úgy magának az egyházi intézménynek, mint a városnak is érdekében áll. Egyértelmű volt az öröm, mondhatni lelkesedés az iránt, hogy megfelelő anyagi áldozattal alapos reményeink lehetnek a sikerre, — csupán abban volt véleménykülömbőség, minő legyen ennek az áldozatnak a mérvé.

A szakosztályok többsége s a tanács számolva azzal a helyzettel, hogy a kormány nem tekinti másod rangu kérdésnek az anyagi hozzájárulást, számításba vette, mit adott Hajdudorog nagyközség, mely a múltban a püspökségért folytatott küzdelemben tényleg szerzett érdemeket. Csakhogy a érdem nem egy a joggal s a mikor az új nemzeti püspökség eredményes kormányzatát ösztönözni kívánjuk, a helyi patriotizmussal szakítani kell. Nem kell bizonyítani, hogy míg Nyiregyháza tudja nyújtani a püspökséghez feltétlenül szükséges kulturális feltételeket, ezt Hajdudorogon feltalálni nem tudjuk.

A fentebbi számítási alapon s a szakosztály és tanács javaslatára 250000 korona

elismerése az emberrel született abban a percben, amidőn megpillantotta az igaz istenség jelképét: a reáboruló világegyetemet, amelyen át féltő tekintettel nézett a végtelenbe — az ideálok hazájába.\*

Minden öntudatos lélek érez eilenőrző hatalmat maga felett. Ugy volt a pogánykor gyarló emberénél, akinek természeti tárgy szolgált istenül, majd természeti csodák képezték az istenséget. A fejlődöttebb értelem kitejezhetetlen szépség csodáit sejtje a Végtelenben, az örök világosság fényét. Lelkünk szárnyakon ragadja magával az ideál képét a ragyogó csillagok felé, az idealizmus birodalmába. Ezt elérni — minden művész álma. De hiába, a csillag örökké azon meszesességben tündököl s az embert csak munkára utalja, amelynek sikerét azután beragyogja fényes glóriája.

A legprimitívebből a legnagyobb szerűbb alkotásig mindenütt ott találjuk az idealizmus egy-egy sugarát, amely után az első ember öntudatra ébredése óta eped lelki világunk. Az idealizmus iránti vágy szülte a művésze-

teket is, bennük él tovább, nélküle el sem képzelhetjük őket.

Ily lelki szükségletből fakadt az első dal is az emberi ajkon. Míg Palestrina és Orlando Lasso csodás korusai a hitben gyökeredző idealizmus képviselői, Bach, Haydn, Mozart és Beethoven az emberi ideális törekvések megörökítői, remekműveik szinte túlszárnyalják őket az ideál eléréseért folytatott küzdelemben.

Schumann dalai a szerelmet minden földi salaktól menten, tisztán és nemesen adják vissza, akárcsak Wagner hősei. Debussy zenéjében homályba burkolva találjuk az idealizmust. Szinfónikus költeményeinek tárgyait azon régiókból veszi, amely minden komponistának kedvenc ideálja volt időtlen idők óta. És ha kevés tartalmat találunk nála, azzal kárpótol, hogy a lelki impressziókat, vágyakat úgy festi, mint soha senki, ködös színteltekben, pókhálószerű csipkefinesságokban gazdag orkesztrációja szinte felszabadítja a hallgatót minden földi kötetléstől.

Az idealizmust felsőbb ihlet viszi az al-

kotásba, egy vízió — hallucinációszerű tünnemény. mondhatnám egy fénysugár a — Dicsőségből. S akinek megadatott, hogy e szikra átcikkázzék agyán, egyedül az van hivatva arra, hogy örökbecsűt alkotasson.\*

Tanulmányunk végére értünk. Megállapítottuk, hogy a realizmus és idealizmus az emberi természetben gyökeredzik. Amaz érzékekkel felismerhető okokat fog át, ez belső, lelki (Psyche) és metafizikai megismerést foglal magában. A realizmus festőiségénél fogva könnyebben hat a hallgatóra, de mulandó, mint minden kor izlése, ellenben az idealizmus követelményei már csak azért is fontosak, mert magasztosságuk örök életet biztosít. És a zeneszerző számoljon ezzel, ha azt akarja, hogy műve soha el nem múló erővel hasson minden időkben.

Körülbeül ez volna a titka a halhatatlanságnak is. Jobban megközelíteni alig lehet, rejtélyes homály veszi körül. Pedig megfektéseért, birhatásáért századokon át álmódott sóvárgott az emberiség.

Modernül berendezett  
Étterem és Söröző  
a Debreczeni Első Takarékpénztár  
palotájában

Figyelmes, pontos és előzékeny kiszolgálás.

Sternad Ferencz  
**PILSNERI SÖRHÁZ**  
DEBRECZEN,

Piac-utca és Kossuth Lajos-utca sarkán.

Vidékiek találkozó helye.  
Kitünő magyar és francia konyha.  
Tisztán kezelt italok  
Valódi Pilsneri sör.

Előre megrendelt társas ebéd, vacsora mérsékelt áron. — Telefon 958.

kézpénzt s a szeminárium részére a Károlyi-tér végén lévő 500□-öl területű szép fekvésű telkét ajánlotta meg a képviselőtestület nagy többsége és pedig 105-en, — azzal a 29 közgyűlési tag által képviselt kisebbségi indítvánnyal szemben, mely a szemináriumi telken kívül 100000 korona kézpénzbeli hozzájárulást elegendőnek tartott volna.

Mert e kisebbség is harcosa volt a püspökség idehelyezésének, azt őszintén kívánta, — állásfoglalását nem szabad kicsinyelnünk. De mi magunk is azt valljuk, hogy a többségi akarat volt a helyes, — miután számításában nem volt szabad figyelmen kívül hagyni a püspökségért versengő Hajdudorog részéről már megnyilvánult áldozatkészséget. Szó sincs róla, lehetne arról beszélni, hogy a kormánynak nem kellene egy ily fontos ügynél az anyagiakra nagy súlyt helyezni, de ha a vallásalap jövedelmére való tekintettel kénytelen vele, akkor be kellett illeszkedni ebbe a helyzetbe.

Nem lehet ezek után kétségünk az iránt, hogy Nyiregyháza kulturális és közgazdasági fejlettségénél, — az érdekelt egyházközösségek nagy többségénél, állásfoglalásánál fogva — arra való tekintettel, hogy Debreczen nem reflektál a püspökségre — egyedül illetékes a közgyűlési döntés után a püspökségi székhelyre, pláne, ha figyelembe vesszük, hogy nagyszámú egyházközösségeivel legjobban érdekelt vármegyénk is állást foglalt, még pedig nagy lelkesedéssel székhelye, Nyiregyháza mellett.

Nyugodtan várjuk ezek után az illetékes körök döntését.



**Ékszer és ezüstnemű**

vásárlásnál forduljunk bizalommal Magyarországnak legnagyobb ékszerüzletéhez a

Lőkövits Arthur és Társa

céghez Debreczenben.

## HIREK.

— **Meghívó.** A kath. legényegylet alapszabályai miniszteri jóváhagyással megérkezvén, az alapszabályok szerinti választó, illetve alakuló I. nagy gyűlést vasárnap délután 4 órakor tartja a róm. kath. elemi iskola V—VI. oszt. termében, melyre úgy a tagokat, mint minden érdeklődőt tisztelettel hív meg az Elnökség.

— **A Kamarajáték vendégszereplése a városi színházban március hó 24., 25-én.** Alig két éve, hogy a Kamarajáték megalakult, máris nagy irodalmi sikereket aratott a budapesti Várszínházban. Most befejezve téli

szézonját, vidéki körutra indul és Nyiregyháza lesz az első, hol ez a jeles művészgarda előadást rendez. Az első este Stückernek bájos tragédiáját Ninon de l'Enclos-t mutatják be, utána pedig Csehov nagyszerű színművét a Királyt. A második este Strindberg Ágost már eddig is nagy sikert aratott komédiáját a „Pajtások-at” hozzák színre. Az előadást dr. Leffler Béla ismertetése vezeti be a nagy svéd költőről. Biztosra reméljük, hogy az igazi színművészetet pártoló közönség zsufolásig megtölti a mi kis színházunkat. Jegyek előjegyezhetők özv. Rottarideszné dohánytőzsdéjében.

— **A gyermekek réme.** Dombrádon nagy mérvben lépett fel a difteritis és igen sokan estek már eddig is áldozatul. A község orvosa dr. Diner Mór kérésére ingyenes oltásokat végeztet a község érdemes előjárósága. Remélhetőleg ez üdvös intézkedés következtében sikerül mihamar gátat vetni a továbbterjedésnek.

— **Kinevezés.** *Kauzsay Tibor* gazdasági felügyelővé neveztetett ki. A vármegye közönségével együtt mi is szívből gratulálunk.

— **A gazdaközönség figyelmébe.** A nyiregyházi m. kir. gazdasági felügyelőség értesíti a gazdaközönséget, hogy a földművelésügyi miniszter ur mindazoknak, kik réjtjeik javítása vagy karbahozatala végett szaktanácsért hozzá fordulnak, hajlandó a szükséges szakközveget kiküldeni és a munkaár és a helyszíni kiszállás költségeit tárcája terhére elvállalni.

— **Gyógyíthatatlan betegségnek** tartották évszázadok óta az epilepsziát. E régi hit azonban újabban elveszti jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti speciálista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerével a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetnek nagy száma nagy száma bizonyít. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor (Budapest, Nagykörönd-utca 18.), ki gyógyulást keresőknek díjazatlanul ad fölvilágosítást.

— **Bosszualásból.** Kondor Mihály birii lakos valami miatt haragudott Feuer Lajos ottani kereskedőre, miért is éjjel belopódzott ennek istállójába, s az ott talált petróleummal telt hordó egyik végét beverte, azután felfordította, s a kifolyt petróleumba 11 zsák szecsakát beletaposott, egy lóra való szerszámot pedig teljesen összevagdalt. Kondor, tetteért a kir. járásbirósághoz feljelentetett.

— **Tűz.** Kun Ármin császárszállási nagybérlőnek f. hó 4-én a tanyáján egy nagy kazal szalma megégett. A kár 1300 kor. mely biztosítás útján részben megtérül.

— **Agyonnyomta a beömlött föld.** Ujfehértón Dolonics Miklós többédmagával kutatásott, s mikor a betonöveket helyezték a kutba, a kihányt föld egyrésze reá ömlött Dolonicsra, dacára a rögtönai segélynyújtásnak, agyonnyomta.

— **A korcsmák pálinkamérések bezárása a kiskállói járásban.** Okolicsányi Dezső kiskállói főszolgabíró megkeresést küldött a járás községeinek előjáróságaihoz, melyben felhívja őket arra, hogy a képviselőtestülettel tárgyalassa és elfogadtassa azt a határozatot, hogy a korcsmák és pálinkamérések szombat délutántól hétfőn reggelig bezárassanak.

— **Ahol 3 évig nem isznak szeszes italt.** Nagymogyorós község lakossága Dobra Victor gkath. lelkész buzdítására elhatározta, hogy 3 évig semmiféle szeszesitalt nem iszik.

— **Megmarta a veszett kutya.** Lusztig Sándor kiskállói korcsmáros két és fél éves fia a korcsmaajtó előtt játszadozott, amikor

egy kutya neki rontott s megmarta, később megállapított, hogy a kutya Zicherman Mihály szintén kiskállói korcsmáros kutyája, s veszett volt. A gyermek a budapesti Pasteur-féle intézetbe beoltás végett felszállított.

— **Országos vásárok március hóban.** Nyiregyháza 13-án, Kiskálló 14-én, Mátészalkán, Lelezen és Munkács 18-án, Csap 20-án, Mándokon és Mezőkaszon 26-án, Beregszász 27 és 28-án, Nyírbátoron 28-án.

— **Állást keresők.** A város négy új végrehajtói állásra fog hirdetni pályázatot és pedig oly formán, hogy az állást megnyerők már május elsején hivatalukba lépnek.

— **Kötelező koronaszámítás.** Március 12-től kezdve úgy a számlákban, mint a jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben, kiállításokon és vásárokon stb. stb. kötelező a koronákban való számítás. A forinttal való büntetés alá esik, még pedig 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés alá! — *Apropo! Mi is koronákban számítunk és tisztelettel felkérjük hátralekos előfizetőinket, hogy előfizetési díjait beküldeni szíveskedjenek ne-hogy a lap szétküldésében zavar vagy rendetlenség álljon be.*

— **Március 15.** Az előző évben hasonlóan úgy a város, mint az összes iskolák növendékei és tanári kara szép ünnepek keretében ünnepelte e nagy nap évfordulóját. A város közönsége által rendezett ünnep tven Vietorisz László ág. ev. missziós lelkész tartotta az ünnepi beszédet.

— **A Bessenyei Kör** szabadlucumi osztálya által Csütörtök délután rendezett előadáson dr. Leffler Béla főgymn. tanár tartotta az ez ideig legsikerültebb előadások egyikét, az Olasz renaissance festőművészetéről. Szébbnél szebb képek kísérték a magasropú s mindegyik élvezetes előadást. Közönség nagszámmal volt jelen.

— **A borsodi alispán kitiűntetése.** Tarnay Gyula dr. borsodmegyei alispánnak a király az udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Az edelényi rablógyilkos.** Regula Ede halálos ítéletet, miután a kuria jóváhagyta, tudvalevőleg Öfelsége elé terjesztették. A Felség szabad folyást engedett az igazságszolgáltatásnak, amit kedden hirdettek ki az elítélt előtt. Bali Mihály két segédével hétfőn este érkezett Miskolcra. Regula a siralomházban a lutheránus vallásról ka hollikussá akart térni, de az ügyész meg nem engedte. Annyit azonban megengedtek neki, hogy Musits Anzelm minorita szerzetes, a fogház lelkésze meglátogathassa. A kivégzés szerdán reggel folyt le a törvényszéki palota udvarán.

— **A talmudista merénylete.** Munkácsról jelentik: Jakubovits Hermann és Lebovits Hermann beregszászi talmudisták összeveszttek Spitzer Salamon társukkal. Spitzer bosszul forralt társaik ellen. Szerdán reggel a haragos papjelöltek az imaházban találkoztak. Spitzer elkövetkezni látta a leszámolás óráját, revolvert rántott elő és abból két lövést irányított a talmudisták felé. A golyók közül az egyik Lebovitsot hátán, a másik Jakubovitsot arcán érte és életveszélyesen megsebesítette mindkettőt. A merénylet letartóztatott.

— **A gyermektáplálás nagy problémája a megoldáshoz közel jutott.** Ha ugyanis elválasztás idejétől kezdve „Phosphatine Fallières” gyermektápszerrel tápláljuk a gyermeket, sohasem kell gyomor zavartól tartani. A legelőkelőbb gyermekorvosok tapasztalata szerint a Phosphatine Fallières-nél nincs jobb és értékesebb tápszer, mert kellemes ízű, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdak és kertészek még akkor is, ha mások olcsób-

**Óvás!**

Eredeti amerikai Johnston kévekötő aratógépek továbbá a világhírű amerikai

tengeri termelő <sup>eszközök és pedig:</sup> az Avery Junior Planter tengeri ültető (négyzetben ültet).  
 az Avery Junior Weeder <sup>gyomirtó</sup> az Avery Junior Cultivator kétsoros kapa  
 kizárólagosan Ráhmér Sándornál kaphatók  
 Debrecen, Piac-utca 43. Dreher mellett.  
 Bacher-Melichár-Johnston fióktelepön  
 Üvökodjunk silány utánzatoktól.  
 Debrecen és környékén kizárólag a mi gépeink van használatban. 35 Fényes bizonyítványok

bak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— Kerestetik a „Szabolcs“ kiadóhivatalába írni, olvasni tudó lapkihordó, felnőtt férfi, ki pénzbeszedésre is alkalmas.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst  
éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

## Gabulya Mihály

8 ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó  
: : és plissézozó intézete : :

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szives tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítanak. Egyben bátorkodom szives figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kézelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítanak. Midőn szives megbízásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

## Tanügy.

### A modern nevelés.

A makói főgimnázium igazgatója igen érdekes és nevelési szempontból nagyfontosságú körlevelet bocsátott ki az intézett növendékeinek szüleihez, melyben kéri, hogy fiaikat a szokásossá lett és mind tanügyi, mint erkölcsi szempontból káros korzozástól tiltsák el, egyben erélyesen intézkedett, hogy a fennhatósága alatt álló internátus növendékei ezt a tilalmat feltétlenül respektálják.

Maga az ügy annyira közvetlenül érinti a családi életet, az állandóan napirenden lévő nevelésügyi kérdéseket, a helyes erkölcsi kiképzés fundamentumát, hogy nekünk sem lehet szó nélkül átsiklanunk felette.

A mai családanya, a nevelésügy legelső és legfontosabb faktora, éppen a korrall járó, kényszerítő erejű áramlások következtében nem haladhat a mult vágányain. Új képek bontakoztak ki előtte, új meggyőződések plántálódtak lelkébe, új követelmények állottak utjai elé és mindezek átfomálták, csakugyan gyökeresen mássá tették a felfogás és szükségletek kapcsán kialakult nevelésügyet. A mai anya az „életnevelés“ jelszavát tüzi zászlójára és ennek leple alatt válogatás nélkül fogad el minden célhozsegítést kínáló eszközt. És éppen ebben van a hiba. Az „életnevelést“ a mai viszonyok, az étellel való harcok, küzdések csakugyan feltétlenül megkövetelik, de a hozzá segítő eszközök megválogatása el nem engedhető. Elvégre, egyetlen anyának sem lehet ambíciója, hogy a kor kívánságainak cégére alatt lefejtse minden illuziót.

A makói udvarló és korzózó diákok, meg a szerelmes leveleket rejtegető, alig serdülő lányok tipikus produktumai a mai domináló nevelésnek. És ott vannak mindenütt, nem csupán Makón. Rajzik tőlük a főváros aszfaltja és eljutottak a legjelentéktelenebb faluba

is. Tíz-tizenkét éves iskolás lányok legkedvesebb társalgási témája a gimnáziumok körül forog és semmi sem foglalkoztatja őket inkább, mint a fiu-udvarló. Hivalkodva dicsekednek „hódításaikról“ és a mai mama, — az „életnevelés“ helytelenül felfogott jelszavával meg tévesztett, — elégedetten, sőt némi büszkeséggel mosolyog, ahelyett, hogy akcióba léptető a nevelésügy soha nem hervadó érdemű bajnokát: a virgácsot.

A hiba különben nem itt kezdődik. A „modern“-nek nevezett, feltétlenül akceptálható felfogás beállítására szerint, a gyermeket öntudatosná, saját erejére támaszkodóvá, küzdésre képessé, erős akaratúvá kell nevelni és odahatni, hogy olyannak lássa az életet, aminő valóban, minden hiúságok, cifraságok, sallangok nélkül valóban. Igen, ez mind szükséges ma. Szükséges a leánygyermeknél csak úgy, mint a fiuknál, mert a felfegyverzettség mindenütt elmaradhatatlan. Csakhogy nem azzal tesszük erőssé, öntudatosná, harc-képessé gyermekeinket, ha olyan téren nyújtunk neki szabadalmakat, melyek egyenesen erkölcsi életének megromlására törnek. Nem abban van az erő, hogy ismerem a mélységeket, szakadékokat, tatóngó veszedelmeket, hanem a finom és meg nem vesztegethető erkölcsi érzékemben. Ez ad támpontot, melyen szilárdan állok, ez tépi szét a hazug, törbe-ejtő káprázatokat, ez biztosítja önállóságomat, erőmet, kitartásomat, küzdelmeim sikerét. Nem azzal edzem magamat, ha korán megismerkedem az emberi érzések minden szövevényeivel, ha pallérozom szerelmi-ügyekben való képességeimet a gyermekkorban, ha feláldoztatják lelki pompámat és tullelégítenek az engem megillető kereteken. Ezzel soha senki gazdagabb, szinuszabb eredményeket a nevelés terén el nem ért. Hanem igenis elérte a leégését, lesorvadását minden valódi lelki szépségnek és büntényképen hamis köveket illesztett oda, hova valódi gyémánt való.

Ha van valami, amivel az emberi érzések seregéből csakugyan nem lehet játszani: az az erkölcs. Az a nagyszerű, társadalom-fentartó lelki követelmény, amely őrt áll minden szertelennel indult elágazások előtt, amely visszatéríti medrébe a kártékonyan áradó hullámot, amely erős, szilárd fegyver a tamadásokkal szemben. Aki erkölcsi-eiben tántoríthatatlan, azt nem foghatják meg emberietlenné süllyedt indulatok. Az önerejére támaszkodó, küzdésre képesítő nevelésnek első sorban tehát az erkölcsi alap kiépítését kell célozni.

De teszi-e ezt a „modern“-nek hirdetett nevelés? Az anya, legzsengebb korban levő gyermekét a nyilvánosság elé állítja, brilliroztatja csekélyke képességeit, beleneveli a hiúságot és mindezek tetejébe gyermekhálókba hurcolja. A cél, amely erre indítja: az összeszoktatás, a társadalmi szereplésre való előkészítés és bizonyos felvilágosodottság kiváltása. És ezekért a kétes értékű előnyökért cserébe adja leányának finomságokon, érintetlen lelki szépségeken alapuló egész erkölcsi kincsét. Az a leány, akinek minden ambíciója külső szépségének kultiválásában merül ki, az akit tíz-tizenéves korban már a fejlett korrall járó kívánságok emésztene, aki pirúlni nem tud, sőt azt nevetségnek minősíti, — az tulhaladott és agyon-taposott minden célt, amelyet egy anya leányának lelki fejlődésére nézve valaha felállíthatott.

Se gyereksorban levő fiukra, se leányokra nézve az összeszoktatás nem gyümölcsözhet jól. Az éretlen, szertelenségekre hajló fantázia tullefütése és ennek nyomán sarjadt minden egyéb érzés éppen azt dönti meg, amit a modern nevelésnek el kellene

érnie, t. i. hogy a saját erején állóvá, küzdésre képessé tegye a gyermeket és később a nőt és férfit. Aki önmagán uralkodni nem tud, az alól kisiklott az erkölcsi talaj és hiábavaló a felszinen maradás miatti vergődése.

Ahhoz, hogy igazán modernül és a mai kor kívánságai szeriut helyesen neveljük a gyermekeket, első sorban az erkölcsi érzék öntudatos megalpozása és tervszerű fejlesztése kell. És éppen ezért, minden dicséretre és elismerésre méltó a makói főgimnáziumi igazgató erélyes fellépése. (thm.)

**Tanítónők otthona.** A Mária-Dorothea-Egyesület gyűjtőívét küldött szét az országban abból a célból, hogy új tanítónői otthont építsen közadakozásból. E nemes cél elérésére első sorban a tanítónők és tanító kartársak segítségére van szüksége az egyesületnek s tekintve a valóban humánus célt, remélhető, hogy Szabolcsvármegye tanítónői, tanítói és óvónői szívesen segítenek a saját érdekükben indított akció diadalra juttatásában. Az adományok a „Mária-Dorothea-Egyesület“ pénztárának (Budapest, VII., István-ut 93. sz.) küldendők. Az összegek átvételét a „Nemzeti Nevelő“ c. lapban fogja elismerni. Nyiregyháza, 1912. márc. 13. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő.

**Tanító mint helyettes iskolaszéki elnök.** A nagyhalászi községi iskolaszék helyettes elnökeve Filep Endre ottani ref. igazgató-tanítót választották meg.

**Új iskola Kótajban.** A nyirbogdányi járás főszolgabírája jelentést tett Szabolcsvármegye közigazgatási bizottságának a kótaji áll. elemi iskola épületének tarthatatlan állapotáról. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő és Hoffmann Sándor kir. mérnök a helyszínen az épületet megvizsgálták; ezután dr. Wilt György kir. tanfelügyelő pártoló felterjesztést tett a miniszteriumhoz és ott kiállításba helyezték az új iskola építését.

**Gyulaházán** a községi iskolaszék a ministeriumtól felszerelésre államsegélyt kért, azonban a ministerium a kérvényt elutasította fedezet hiányában és tudtul adta az iskolaszéknek, hogy vagy 4 évig nem lehet kiállítás a segélyre, mire az iskolaszék nemesen elhatározta, hogy saját költségén szereli fel iskoláját.

**Allamsegély.** A vall. és közokt. miniszter a nyirbátori Sámuel Ilona-féle magán polgári leányiskola részére az 1911-12. tanévre 800 kor. államsegélyt engedélyezett.

**Közgyűlés.** Az orsz. polgáriskolai egyesület északkeleti köre e hó 24-én Kassán tartja meg rendes közgyűlését.

**A vall. és közokt. m. kir. minisztérium** Szabolcsvármegyében az állami elemi iskolák dologi szükségletei fedezésére államsegélyt engedélyezett és pedig a kisvárdai, kótaji, kótaj-szölöskerti, nagyhalász-telektanyai, napkori, nyirbrányi, nyirbátori, papi és taszalók-fástanyai áll. elemi iskolák részére. Az államsegély teljes összege 8737 korona.



Lapkiadótulajdonos a szerkesztőség.

## Tiszaberceli téglá és cseréptető gyár

bármily mennyiségben szállit a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

### I. oszt. téglát és sima hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállitási díjkedvezménye a vevő közönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a **Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r.-t. Bethlen-utca 5. és a Tiszaberceli Téglagyár.**

**Uj!** selyemfestő és vegyszeti tisztító intézet **Uj!**

## BATA JÓZSEF

III. ker., Bocskay-utca 5. szám alatt.

### Fest

gyapju, pamut, selyem, plüsszövegetek és szőrméket.

### Tisztít

női, férfi, gyermek ruhákat, csipke és szövet függönyöket.

### Plissíroz 12-1

álló és lapos formában.

**Legjobb munka! Mérsékelt árak!**

## ! Az ország legolcsóbb bevásárlási forrása

Hosszu évek óta fenálló

### cipő, vászon és fehérnemű-raktáram

sohasem hirdetett, s mégis az egész monarchiából ehaltnak megrendelésekkel!

Vevőim köiből annyi felszólítást kaptam, hogy áruim kiválóságát és olcsóságát mindenkiel saját érdekében közöljem, hogy a nagyközönség érdekét vélem kielégíteni, amikor specialis áruimra figyelmét felhívom.

Nálam pld. egy pár férfi cipő tiszta boxbőr fűzős, vagy cugos csak 3 frt 80 krajcar.

A sok ezer köszönő-levél közül álljon itt egy:

Tek. Fischer Lipót urnak Péterréve.

Az Öntől beszerzett árukkal tekintettel a kiváló olcsóságra és a szállítás pontosságára meg voltunk elégedve.

Somogyi Gyula, kir. közjegyző, Nyiregyháza.

Tek. Fischer Lipót urnak Péterréve.

Igazolom, hogy a nyiregyházi tűzoltóság részére Önnél rendelt cipőket valamint ágyneművel meg voltunk elégedve.

Kérjen terjedelmes árjegyzéket.

**Fischer Lipót** cipőraktára, Péterréve (Bácsmegeye).

## MODERN KÖNYOMDA!

Litographia műintézet

### DÁVIDHÁZY KÁLMÁN

Könyvkötészet és Dobozyvár r. t.  
Debrecen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Ajánlja legújabb találmányu gyorsajtóival felszerelt könyvnyomdája készítményeit:

### Reklám nyomtatványokat

moderna és színes kivitelben, levélpapír és üzleti nyomtatványok, névjegyeket sima és dombor nyomással, térképet, hangjegyeket stb. stb. művészi 32 kivitelben. 8—

Tiszta agyagból készült szép és jó cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karczagi Agyaginárnál,

Karczagon szerezhető be, hol egyes waggonrakományok is megrendelhetők.

## Könyvnyomda Könyvkereskedés Könyvkötészet

Jegyzői és ügyvédi nyomtatványraktár.

**Elvállal:** minden e szakmába tartozó munkákat, hivatalos, gazdasági és kereskedelmi nyomtatványokat. Eljegyzési és esketési értesítéseket, bái meghívókat, falragaszokat, röpcédulákat. Névjegyeket, gyászjelentéseket **soronkívül azonnal készít.** Könyvkötési munkák csinosan és olcsón készülnek, bármilyen kivitelben.

**Raktáron tart:** irodaszerekből a legjobb gyártmányokat. Üzleti könyveket, levél és számlarendezőket, másolókönyveket, írógépkellékeket. Mérnöki és építészeti rajzhoz szükséges rajzszerkeket. Szépirodalmi és ifjúsági, továbbá **ima- és énekeskönyveket.**

Az üzlet telefonszáma 140. A nyomda telefonszáma 182.

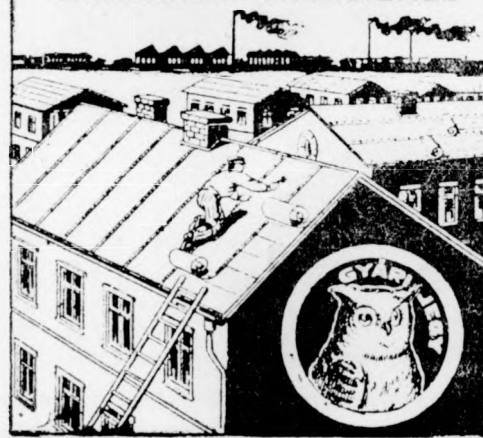
**Levélpapirokból óriási raktár!**

Irodaszerekből állandóan nagy raktár!

## Borbély Sámuel Nyiregyháza, Városház-épület.

### KOLLARIT

BÖRLEMEZ RUGANYOS VIHAR-BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ



### „Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez.

### „Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

### „Kollarit“-bőrlemez

[vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

### „Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel

Kapható: **WIRTSCHAFTER ÁRMİN**

vaskereskedőnél, Nyiregyháza. 82-26-3

Vil anyviágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket, valamint magántelefon és villanyesengő bevezetéseket elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

**Herskovits Gyula** elektro-technikai vállalata **Nyiregyháza**

26

**Széchenyi-tér.**

Mérnöki látogatás és költségvetés díjmentes. ≡ Csillárok és égőtestek raktáron.

## Ha „FORHIN“-nal permetez,




**I-SZÖR** kevesebb a gond,  
**II-SZÖR** kevesebb a munka,  
**III-SZÖR** kevesebb a munkabér!

20-2 mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított „BORDÓI KEVERÉK“ kész állapotban! Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál permetezhető vele. Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

**FORHIN**-gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

Gyártjuk az eddig **dr. Aschenbrandt** szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is.

Semmi babám, semmi . . .  
Igy kell annak lenni! 

# TEAT RUMOT Papp Gézánál

lehet csak

## JÓT VENNI!

### Új virágcsarnok megnyitás!

Tisztelettel hozom a mélyen tisztelt közönség szives tudomására, hogy Nyiregyházán, **Zrinyi Ilona-utca 2. szám a. (Párochia épület)** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő ujonnan berendezett

### virágcsarnokot

nyitottam, ahol mindennemű a kertészeti szakba vágó virágneműeket, u. m.: **nyilott levágott és cserepes virágokat, a legdivatosabb alkalmi és menyasszonyi csokrokat, sirkoszorúkat, temetkezési dekorációt** jutányos árban szép és izléses kivitelben készítek. 10-5

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását és szolid üzletemről való meggyőződést kérve, vagyok

Nyiregyháza, 1912. február hó

Telefon számok: mély tisztelettel  
Virágcsarnok 287. **Vadász Sándor**  
Kertészeti telep 205. műkertész.

### Értesítés.

Tisztelettel értesítem Nyiregyháza város és vidékének mélyen tisztelt közönségét, hogy a budapesti m. kir. technológiai szabó ipari mestertanfolyamot a legjobb eredménnyel elvégezvén, **Nyiregyházán Káliói-utca 1. szám alatt fenálló üzletemet** szerzett tapasztalataimnak megfelelően rendeztem be. Miután pedig a legújabb és legdivatosabb szabások elsajátításával ma már a legkényesebb, legmodernebb izlésnek is képes vagyok megfelelni, bizalommal és tisztelettel kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Szöveteket a legjobb minőségben és legdivatosabb mintákat tartok állandóan raktáron. Áraim a legjutányosabbak.

Papi szabó, címádát, papi reverendát, civil öltözeteket gyorsan, izlésesen és jutányosan készítek.

Mély tisztelettel  
**Kecskés József**  
szabó mester.

## Gazdák sütődéje R. T. Debrecen.

Van szerencsénk a n. é közönséggel tudatni, hogy **ujjonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük**, hol a mai kor igényeinek és a legmesszebmenő kívánalmaknak úgy hiegenikus, mint tisztasági szempontból megfelelőleg kizárólag csak **házi komlós, burgonyané-kül kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk** és bármily mennyiségben kereskedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: **Poroszlai László** elnök, **Grosz Béla** alelnök, **Mihailovics Jenő**, **Balásy József**, **dr. Gulyás István**, **Boros József**, **Fráter István**, **Benedek Zoltán**, **Grünberger Ignátz**.

Felügyelő-bizottság: **dr. Tüdös Kálmán** elnök, **Takács Samu**, **dr. Grünwald Zsigmond**, **Vajda Henrik**, **dr. Nagy Zoltán** ügyész, **Jakoby Dávid** ügyvezető.

Helyiraktár: **SÁNDOR JAKAB** urnál Keskeny-utca 3. sz. Ki mindennemű felvilágítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

80-20-3



**ILLUSION DRALLE**

Airagesöppek alkohol nélkül. Egy parányi esőpp elégséges!  
**Mesés virágillat, utolérhetetlen természetű!**  
Az alkoholmentes parfümök eredetije és mintaképe. — Mindenütt kapható. — Készíti:  
**Dralle György, Bodenbach a. E.**

Gyöngyvirág

Róssa

Orgona

Heliotrop

K 4.

Ipolya

K 5.

Wistaria


K 4-50.

**Turin 1911.**

**Nagy díj!**

## Hirdetések fölvételnek a kiadó- hivatalban Bethlen-utca 12.

## BUTOR.

A legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindentéle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók 

**Lefkovits Zsigmond**

butorraktárában

Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett).

**Nyiregyháza.**

# Külön osztály.

Modern szobadíszítések, szobadíszcsokrok, asztali és vázacsokrok, műpálmák állandó kiállítása

# Fehertói Béla

cégnél Nyiregyháza, Vay Adám-utca 5 szám. Megtekintése vásárlásra nem kötelez.

12

Minden jó

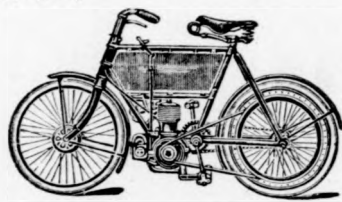
Gazdasszony  
próbálja meg a  
Hoffmann-féle  
Pörkölt kávé.

51.

Alapított 1902. évben.

**ROSENBERG és HAMMER**  
varrógép- és kerékpár-kereskedése  
Debrecen, Piac-utca 8. szám.  
(A kereskedelmi palotában.)

85-25-3



Az elismert  
legjobb  
**Viktoria**  
kerékpárok  
egyedüli  
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

**KASZÁS GYÖRGY**

épület- és díszműbádogos  
**NYIREGYHÁZA.**  
Debreceni-utca 7. sz.

*Egyedül versenyképes!*

Megnagyobbított és új gépekkel teljesen felszerelt műhelyében készít minden a bádogos szakba vágó munkát. Épület és toronyfedések. Specialista i-kolai ivóviztartályokban. Raktáron fürdőkádak, konyhaedények.

Olcsó ár! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megbízásokat azonnal ematéz.

25

# BUTOR!

Hálók, ebédlők, uri szobák, zongorák, teljes szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberendezések még sohanem létezett rendkívüli előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre. Nagy butoralbum 1 kor.

**Modern Lakberendezési Vállalat**

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7/v.

19 = Központi városháza mellett. =

# Kovács Gyula

mübutorgyáros Debrecen,  
butorcarnokát Hunyadi-  
utca 17. szám alól

a Csapó és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet  
Részvénytársaság első  
emeletére) helyezte át.

18

# Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, malagóni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendégszoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

**Glück Jenő**

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

16 Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.

**Aki** gyomorfájó-, bélbeteg, étvágytalan lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomor-ót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

**Aki** szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

**Gyomorsó** eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és emésztítja az emészté-t. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

**Gyomorsó-pasztillák** kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával, a 10 gyomorsó pasztillával K 1-50. Pósta-tai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétellel —

**SCHAUMANN** gyógyszerész  
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban